

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyiltér és magánérdekű közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Közjogi gixer.

Debreczen, okt. 23.

(F.) A közjogi gravamenekből élő baloldali körökből ismét közjogi panaszok hangzanak föl. Ha ez most először történnék, avagy legalább is ritkán történt volna meg, úgy szinte ijedt aggodalommal döbbenénk meg, hogy a hazas alkotmányosságunk veszélyben vannak; ámde a függetlenségi párt hasonló feljajdulásait három évtized óta halljuk már, anélkül, hogy azok valaha komoly alappal bírónak bizonyultak volna s így nemcsak egykedvű közönnyel, sőt mi több, határozott preokkupációval fogadjuk a legújabb közjogi panaszokat.

Mindamellett nem mellőzzük a tárgyilagos bírálatot e legújabb felfujt közjogi gravamennel szemben sem s annak világitásánál megint csak azt konstatálhatjuk, hogy a szélső baloldal vak tüzlármát csinál.

Az ország alaptörvényei közé tartozó s a trónöröklés rendjét szabályozó 1722/23. évi 1., 2. és 3. törvények, vagyis u. n. *pragmatica sanctio* értelmében arra, hogy valaki trónörökösödési joggal bír-

jon, megkivántatik, hogy a trónbirtokosnak törvényes soron levő stb. vérrokona, vagyis egyenrangú házasságból származott legyen.

Ennek alapján teljesen törvényesnek kell minősíteniünk Ferencz Ferdinánd trónörökösnek ismert eskünyilatkozatát, amelyben tehát a törvény értelmében semmiféle lemondás, semmiféle öröklési rendváltozás nem foglaltatik, hanem ellenkezőleg, az épen a *pragmatica sanctio* szellemének teljesen megfelelő kijelentés. Ezt a nyilatkozatot tehát, amely egyszerű folyamánya a fennálló törvényeknek, ép azért egyszerűen levéltárba lehetett volna tenni és ha Széll Kálmán mégsem érte be azzal, hogy erről a nyilatkozatról csak a kormány vegyen tudomást, hanem azt a törvényhozó hatalomnak törvénybe iktatás végett előterjeszti, az csak Széll Kálmán miniszterelnök rendkívül alapos és mélységes alkotmányos érületéről tesz tanuságot, mert hisz kétségtelen, hogy a trónörökös nyilatkozatának törvénybe iktatásával a *pragmatica sanctio*-ban foglalt elvek quasi fölös gondossággal újból megerősítetnek, vagyis alkotmányos biztosítékaink szaporítottak, ami annál többre becsülendő,

mert ez az uralkodó családdal szoros harmoniában történik.

A szélsőbal diszharmoniaja tehát ebben a kérdésben ismét egy — közjogi gixer.

A képviselőház legközelebbi ülése esütörtökön, október 25-én d. e. 10 órakor lesz. Ennek napirendjére a következő tárgyak lesznek kitűzve: **A** ma részleteiben le tárgyalt három törvényjavaslat harmadszori olvasása, azután a védjegyek oltalmára vonatkozó törvényeknek Marokkóban a tengeri konzuli bíróságnál történt hatálybaléptetéséről szóló miniszterelnöki jelentés, továbbá az igazságügyi bizottság jelentése a budapesti kir. főügyészség fölterjesztése folytán a büntetőtörvénykönyv 269. § a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában, ezután a miniszterelnök átirata a közönségi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában és végre a honvédelmi miniszternek a kormány nevében tett előterjesztése a magy. kir. honvédség egy hadosztályának a galicziai nagy hadgyakorlatokon történt részvétele tárgyában.

Az osztrák helyzet. A lapok közlése szerint a konzervatív nagybirtokosok és a délszlávok klubjának egyes tagjai tegnap értekezletet tartottak. Az értekezlet behatóan tanácskozott a két klub együttes eljárásáról. A tanácskozás eredményéről jelentést tesznek a kluboknak.

TÁRCZA

Messze, kis faluban . . .

Messze, kis falunak
 Még kisebb házába,
 Egy öreg asszonynak
 Nagy a boldogsága:
 Szép selyem keszkenőt
 Kapott ma a postán,
 Méregeti, hajtogatja,
 — Van is öröm osztán!

Kedves unokáját
 Meg is áldja százszor
 Dudol örömben
 Könyezik is másszor;
 Hogy vasárnap jöjjön
 Alig-alig várja:
 Új kendőben megyen most el
 Az Isten házába.

Hány éve már annak,
 Hogy tükörbe nézett?
 Mint áll keszkenője,
 Benéz most a végett,
 Ajándékával van
 Gondolatja, gondja,
 — Postán küldte unokája!
 . . . Hánynek el is mondja?

Imát is mond érte,
 Az Isten házában.
 Messze jár a lelke
 Haza ballagtában.
 Otthon ajándékát

Összehajtja szépen,
 S nagy gondosan helyezi el
 A ládafenéken.

. . . Hogyha minden könyve
 Drágagyönggyé válna,
 A mit örömben
 Hullajtott ma rája,
 S a sok ragyogó gyöngy
 Mind az övé lenne:
 Nem találna jó — nagyanyám
 Ily örömet benne!

Gyökössy Endre.

S z ö k é s.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: *Vadássy Nándor.*

Baba-arcu, alig 15—16 éves fiatal leány nagy tálcát visz a kezében, rajta néhány tányér sütemény.

Mikor az ajtóhoz ér, megáll.
 — Erzsike, kinyissam? — kérdi az utána lopózott fiatal ember.

— Ki, ki csak hamar!
 — Ha adsz egy csókot.
 — Andor, megint kiállhatatlankodsz?
 — Jó, ha kiállhatatlan vagyok, elme-
 gyek és soha sem szólok hozzád, — s meg-
 indul a másik szoba ajtaja felé.

A leány utána szól:
 — Andor!
 A fiu megáll.
 — Nem vagy ám azért kiállhatatlan.
 — Ugy találsz?
 — Igen. Csak avval a csók kéréssel
 hagynál békét!

— Jó, nem kérem többé. Majd csak lopni fogok.

— Nono! Kikaparnám a szemedet.
 — Csakhogy most nem tudod, mert a tálcát fogod.

— Hát nyisd ki már az ajtót! Sietek.
 Andor a kilincsre teszi a kezét s a következő pillanatban a leány szájaeskájára tapasztja ajkait.

A tálcza a földre zuhan. Andor megsemmisülten áll helyén.

A leány olyan meglepedés- meg kárörömfélét érez.

— Na most!?

— Kedves néni, Andor megcsókolt.

A néni igyekszik komoly arezot ölteni:

— Igaz ez, Andor?

— Nem, nem, — tagadja ez — Erzsike csókolt meg engem.

A leány elpirul a haja tövéig.

— Nem igaz, néni!

— Bizony Isten! — mondja vakmerően Andor.

— Szent Isten, hamisan esküszik? — szól a leány.

— Hát vallok, néni, — szólal meg ujra a fiu — én csókoltam meg, de igazán néni, hogy soha, soha sem fogom többé.

— Hál' Istennek! — mondja kárörvendően a kis leány.

A néni visszamegy a másik szobába.

— Soha, soha...ha még a feleségem leszel se...

— Akkor se?

— Akkor se.

— Nem is kell a maga csókja. Érti?

— Én meg már nem is szeretem!

— Én meg gyűlölöm magát! Tudja..

Állami jutalmak.

Debreczen, október 23.

Most, midőn a német, francia és osztrák-magyar megbízottak Párisban arról tanácskoznak, hogy a cukorprémiumok eltörlése előkészítették s hogy a legközelebb Brüsszelben összehívandó konferencián e tárgyban nemzetközi megállapodásokat létesítsenek, talán nem lesz érdektelen szelvéstetni azt a közgazdasági kérdést, mely az agrárius törekvésekkel szoros összeköttetésben áll, hogy mily állapotot foglaljon el közgazdasági politikánk az ugynevezett állami prémiumokkal szemben s hogy hasznosak-e azon állami támogatások, melyeket a gazdasági művelés egyik vagy másik ága részére az újabb idők törvényhozása életbe léptetett.

Az állami jutalmak vagy prémiumok nem egyebek, mint védelmi intézkedések a közgazdasági életben egyik, vagy másik művelési ág számára, a melyeket az állam nyújt s természetökre és hatásukra nézve épen olyanok, mint a védvámok. A védvámok az újabb időben mindinkább nagyobb tért fognak el s még azon államok is, hol eddig a szabad kereskedelem elvei voltak érvényben, napról-napra kezdenek a védvám politikájának útjára áttérni.

Magyarország szempontjából tekintve a kérdést, nem lehet kétségünk az iránt, hogy gazdasági politikánk alapszámját a védvámokkal való védekezésben kell feltalálnunk. A védvámrendszernek természetes következménye, hogy az állam jutalmakban részesít bizonyos művelési ágat és kiviteli prémiumokat osztogat azok fejlesztése érdekében. Sokan ellenvetik ugyan a prémiumoknak az államháztartásba beillesztésére nézve azt a kifogást, hogy azok a budget realitását megingatják, mert előre nem látható, hogy mily összeggel nehezdednek a költség-

vetésre, de ez a körülmény nem teszi károsá alkalmazásukat, mert az általuk támogatott művelési ágak fejlesztésével a költségvetésre nehezülő teher rendszerint megtérül. A jutalmak alkalmazása általában véve nem mindenkor indokolt s nem minden iparágra nézve. Főelvül megállapítható, hogy akkor van helye alkalmazásuknak, midőn az illető iparág a külföldön akar versenyre kelni, midőn tehát kiviteli többlétről van szó.

Szorosan kell tehát arra ügyelnünk, hogy a prémiumok alkalmazása valódi szükség esetén történjék. A cukorkiviteli prémiumoknál ez határozottan megállapítható; de vigyázni kell, hogy vissza ne éljenek vele. Mert bár alkalmas eszköz arra, hogy ez iparág művelésére a tőke nagy mértékben adja magát, mégis sokszor nem eredményez egyebet, mint a kincstár kihasználását egyes nagy tőkével rendelkező gyárosok javára. Vannak azonban oly állami jutalmak, melyek tisztán arra valók, hogy a belföldi termelést mozdítsák elő. Ezek azok különösen, melyek Magyarországra nézve kiválóan alkalmazandók s gazdasági életünknek rendkívül üdvös hatásuk lehet.

Ez előnyök mellett a prémiumok nem mentek minden káros következménytől. Megtörténhetik, hogy a kiadások e jutalmak érdekében nincsenek arányban az elérti kívánt eredményekkel és megtörténik az is, hogy egyesek visszaélnek a nyert kedvezményekkel s egyéni hasznok érdekében a kincstárnak tekintélyes károkat okoznak, a visszaélésnek ezen lehetősége azonban nem a jutalmak eltörlését vonja maga után, hanem csupán azt, hogy gondoskodnunk kell oly rendszabályokról, melyek a visszaéléseket a lehető szűk mederbe szorítsák vissza. Szóval, az állami jutalmak oly gyógyeszközt képeznek, melyekkel ha helyesen tudunk élni, kedvező hatásuk el nem ma-

radhat, de nem kellő vagy tulságos mértékben alkalmazásuk károkat idézhet elő.

A kiviteli jutalmak ezenkívül könnyen surlódásokat idézhetnek elő az egyes államok között, mert a jutalmak által előidézett mesterséges versenyvel szemben a külföld rendszerint visszatorlást gyakorol és pedig vagy ugyanazon intézkedésekre szorítkozik, mint a minőkkel magát szemben találja, — vagy pedig a jutalmaknak reá nézve káros hatását magasabb beviteli vámmal ellensúlyozza s ezáltal rekrimiuációkra ad alkalmat, sőt vámháborút is idézhet elő.

Ezekből látható, hogy az állami jutalmak a legkényesebb természetű eszközök közé tartoznak, melyeket a közgazdasági életben használatba szoktunk venni. Tulságos kedvezmények adása által ugyanis oda-juthatunk, hogy a belföldi fogyasztók az állami támogatásban, kiviteli prémiumokban részesített fogyasztási cikkekhez sokkal drágábban jutnak, mint a külföld s ez a visszas helyzet csupán egyeseknek válik hasznára, míg a népnek határozottan kárt okoz. Csekély mértékben való támogatás ellenben egyáltalában nem éri el azon célt, melyért a jutalmak létesítettek. Mindenképen rendkívüli óvatosságot és körültekintést igényelnek tehát s végeredményében alkalmazásuk csupán szükség esetében indokolható s a kereskedelem szabadságának rovására történik.

Fájdalom, korunkban mindinkább távolodunk a kereskedelem szabadságának eszméjétől s Európaszerte a védvámok s az ezzel járó megszorítások és állami kedvezmények uralkodnak s épen ezért Magyarország is oly vámpolitikára van utalva, mely a védelem alapján áll, mert a közgazdasági életben egyes államok nem menekülhetnek meg a nemzetközi konjunkturák nyomasztó befolyása alól s ha azt akarjuk, hogy lépést haladjunk a külfölddel s elkerüljük az

gyülölöm! — mondja a leány mély meggyőződés hangján, de mindamellét sirni kezd.

Andor daczos ábrázatot vág:

— Nem bánom!

Egy darabig egyik sem szól semmit.

— Erzsike! — töri meg a csendet a fiu.

Semmi válasz.

Háta mögé kerül s a leány illatos hájához érinti ajakát.

Az nem mozdul.

Hirtelen megcsókolja szabadon levő nyakát.

A leány felugrik s összecsapja kis kezét:

— Ugy-e, ugy-e Andor mégis megcsókol?

— Hisz ugy szeretlek...!

— És mégis rám fogtad?!

— Hisz' a néni ugy sem hitte el. Meg aztán bosszúból, a miért bepanaszoltál.

— És azért ígérted is meg ugy-e, hogy soha sem csókolsz meg többé?

— Igen. De nem igazán mondtam ám! Ha parancsolod, akár mindjárt is megcsókollak.

— Nem, nem. Szólj inkább a Zsuzsinnak, hogy szedje fel a földről az edényeket.

Mikor bementek a másik szobába, épen Erzsikéről folyt a beszéd:

— Nagyon derék fiu, — mondta az egyik vendég hölgy — épen Erzsikéhez való volna!

A két fiatal teremtés tekintete önkéntelenül összevillant.

— Hallottad? — mondta Erzsike, mikor megint egyedül maradtak — Dembitzky Miklóshoz akarnak feleségül adni.

— Ahhoz a nyurga szöke postáshoz?

— Igen. S ki nem állhatom.. én csak téged szeretlek...!

— Édes egyetlenem...!

— Az olyan esuf ember, hozzád képest.

— De meg a haja színe sem áll jól az új ruhához!

— Ugy-e?

— Igen!

— De hát mit csináljunk?

— A néni nem ad még hozzám téged, azt mondja, hogy fiatal vagyok, Husz éves multam...

— Csak 19, Andor! De tudod mit csináljunk?

— Nem.

— Szökjünk meg! — tanácsolta a leány.

— Pompás gondolat! De mit szól hozzá a néni?

— Te csacsi! Hisz' nem mondjuk meg neki.

— De aztán, ha rájöttek a szökésre?

— Akkor ránk adja áldását! — mondta meggyőződéssel Erzsike. — Olvastam a néninek egy regényében, — mikor egyszer a Zsuzsival egyedül maradtam idehaza — hogy mikor De Matin elszöktette a grófkisasszonyt, megbocsátott neki a papája és megengedte, hogy egymásé legyenek.

— De jó lenne! Te leszel akkor az én édes kis feleségem!

— Te meg az én kedves kis uram! S akkor majd tegezhetjük egymást mindig, nem ugy, mint most: csak a néni háta megett.

— S mikor szökünk?

— Holnap reggel. Dembitzky holnap délelőtt tesz látogatást. Mi már akkor hol

leszünk? Holnap reggel 9 órakor az Erzsébet-körut és a Kerepesi-ut sarkán találkozunk.

— Helyes, ott leszek... Vigyázz, jön a néni!

Andor akkorára a kezébe fogta a kalapját.

— Csókolom a kezét, Erzsike kisasszony!

— Már megy?

— Igen, kedves néni. Tíz óra. Ne tartóztassanak tovább. Kezét csókolom... Isten vele, Erzsike!

*
— Hova megyünk? — kérdezte másnap reggel Erzsike, mikor a köruton fölfelé Andorrai megindultak.

— Azt hiszem, legjobb lesz, ha Afrikába megyünk hittérítőknak. — válaszolt Andor.

— De ott megesznek bennünket!

— Valóban, erre nem gondoltam. Pedig a mi az evést illeti, inkább én szeretnék megenni tégedet, édes kis menyasszonyom.

— Hogy mondta?

— Édes kis menyasszonyom!

— Milyen jól hangzik.

— Hát gyerünk Japánba! Láttad a Gésákat?

— Láttam. De oda meg én nem engedlek.

— Hát gyerünk Amerikába.

— Nem bánom. De oda nem erre kell menni.

— Hát merre?

— Azt hiszem, a liget felé.

Megindultak.

Utközben egy fényes kávéház előtt mentek el.

Andor előzékenyen kérdezte:

általános gazdasági válság veszélyeit, uszunk kell az árral s vámpolitikánknak a védekezés útját kell követnie.

A kínai háboru.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, október 22.

Az első meglepetés után, melyet az angol-német egyezmény az európai sajtóban okozott, most már nyugodtan és az eshetőségek mérlegelésével tárgyalják mindenütt ezt az egyezséget.

Első pillanatra azt hittük, hogy az érdekeltek hatalmak sajtói az egyensúly felbillenését fogják látni ebben az egyezményben. De csakhamar napirendre tértek a dolog fölött s legfőképpen annyi pikantériát találtak ebben a szövetségben, hogy ez a szövetség némileg Oroszország ellen irányul.

Oroszország ugyanis Kinában csak Mandsuriára vágyik, erre tette rá a kezét s már-már annektálta azt a területet. Hogy tehát Oroszország esetleges további terjeszkedési vágyainak ellensúlyozója legyen, szükséges volt a két állam közötti szövetség. Ez az egyezmény az első, melyet a hármas szövetség egyik állama egy más hatalmassággal köt. Hogy ez az egyezmény a két állam népeinél jó fogadtatásra talál, az természetes. Anglia és Németország gyarmatpolitikája egy hurok pendül s épen a kínai kérdés volt az, a melyben a két állam között mindig a legzavartalanabb egyetértés állott fenn.

Hir szerint ezt az egyezséget a többi államoknak is megküldik hozzájárulás végett. Hogy lesz-e eredménye, azt előre tudni nem lehet. Oroszország kivételével egy hatalomnak sincs oka hozzá nem járulni az egyezményhez s valószínűleg ez lesz a kulcs, melylyel a bonyolult kérdés megoldása lehetséges. — Az angol sajtó csaknem egyhangulag örömmel üdvözli ezt az egyensúlyt.

A német-angol egyezményről a következőket mondja a Daily Telegraph: Az egyezmény morális hatását nem szabad tulbecsülni, de félremagyarázni se. Az egyezménynek nincs agresszív jellege. — Ez az

egyezmény nemesak örök okmánya a nyílt ajtó politikájának, hanem Kína integritására vonatkozó nyilatkozatai olyanok, hogy Oroszország mindenestre kénytelen lesz ezéjait feltárni és hogy különálló politikát követni sokkal veszedelmesebb lesz, mint a többi hatalmassággal együtt működni.

A Standard azt mondja, hogy kevés nemzetközi egyezménynek van jótékonyabb hatása, mint ennek a megegyezésnek. Ha az angol-szászok és a németek Kinában összetartanak, meg fognak róla győződni, hogy máskülönben is kölcsönösen támogatják egymást.

A bohóc.

Esőben és napos időben Obrosz Mihályt mindig ott lehetett látni, a hol vígan voltak, mert a legmulatságosabb és legkedélyesebb bohóc volt a világon. Ha kétkerekű taligáján bebarangolta az országot, mindenütt szívesen látták az emberek. Arcának számos csintalan redői ilyenkor elfintorodtak, szemöldökei hirtelen egész a szája sarkáig csuszta alá, orra annyira összehúzódott, hogy teljesen ellapult. Ilyenkor úgy nézett ki az arcza, mint a sületlen vakarcs. Néha mankónak ajánlotta fel magát a sánta Dentasanak, ki perezeket árult. Hálából az anyóka meleg puliszkát adott neki.

Egy bukfencz — és a puliszka Migos atya reverendájának zsebében volt, ki épen kéregető uton volt. A jámbor barát nagyon felháborodott Mihály tréfáján. De Mihály most bünbánó arcot vágott, keresztet vetett magára, bocsánatot kért és a békesség csakhamar helyre állott. De egyszerre a szerzetes nyakából mindenféle színű keskeny papírszalagok patakanak ki, hosszan, vég nélkül. A szerzetes és a nép megigézve áll az ördögi mesteriség hatása alatt s mire magukhoz térnek, az ördög-czimborája úgy eltűnt, mintha a szél hordta volna el. Ilyen ördögös ember volt Obrosz Mihály.

Egy nap, a midőn taligáján ismét vándoruton volt, egy vigkedvű, szép, barna leánynyal

találkozott az országuton, ki vígan dalolva haladt a gyalogösvényen.

— Hová mégy, babám?
— A hová a szél visz.
— Kié vagy?
— Senkié.

Ilyet keresett ő, most megtalálta az ő osilagját.

Együtt vándoroltak az országban és a hol megjelentek, megbámulták őket férfiak és nők egyaránt. A leányka csodás szép hangokat csalt ki egy közönséges fésűből és ezenkívül jövendőt mondott, Mihály pedig varázsló művészetével ejtette bámulatba a jámbor lakosokat. De a legények többet kívántak a leánytól. Egy-egy szálat kértek bársonypuha fekete hajából, melyet madárfészek-alakba fonva viselt fejcskóján.

De ő kinevette a szerelmes legényeket, a kik szívet akarták elrabolni és mint hideg lidércfény, úgy eltűnt egyszerre a faluból a szép leány hófehér fogsoraival, piros ajkaival. Így kóboroltak be a világot, mint boldog pár. Erdő, hegy, folyó nem tartóztatta fel őket végtelen vándorlásukban.

Egy este egy nagy városba érkeztek, hol a világ legszebb temploma állott. Épen ekkor sok zarándok vándorolt ide a világ minden tájáról. Ünnepe és multság váltotta fel egymást a szent hét tartama alatt.

Arany és ezüst sűrűn hullott Mihály szép leánykájának tamburájára. És ha a leány a tüzes flamenkát táncolta, vége-hossza nem volt a tapsnak és lelkesedésnek.

A sok idegen közt északi hajósok is időztek a városban, köztük egy hatalmas férfi, kinek haja úgy ragyogott, mint az arany.

És e ragyogó hajtól tüzet fogott a csillag. Egy szelid, téli éjszakán az idegen férfi hajója elvitte a kis varázslónőt a nagy városból.

A bohóc napokig étlen-szomjan bolyongott a partokon. De csillagja örökre letűnt.

Ismét egyedül állott a szegény bohóc és többé nem lelte örömét a tréfákban és a kíváncsiak előismerő tapsában.

Egy sötét éjszaka a templomba lépett úgy, a hogy nappal „dolgozott”, bohóczjelme-

— Erzsike, te talán még nem is reggeliztél?

— Nem, mert nagyon izgatott voltam Beléptek a kávéházba.

— Te, most azt hiszik, hogy fiatal házások vagyunk! — mondta Andor halkán. Csakugyan, olyan zavarba jött a kis leány, mint egy nászuton levő menyecske. Azt hitte, mindenki őt nézi. Kezdte a kávé habját — mint valami vaját — a süteményére felkenni.

Mikor Andor a pincéért szólította, hogy fizessen, olyan piros lett zavarában, mint a rózsza.

Épen indulni akartak, mikor Erzsike megpillantotta a kávéház előtti asztaloknál ülni egy öreg bácsi ismerősét.

— Nem mehetünk — jelentette ki — mert észre vesz bennünket!

Várniok kellett ebédutánig, míg elment az öreg ur.

— Jajj! Ugy féltem, hogy észre vesz! — mondta a kis leány.

— Nem indulhatunk esténél hamarább, hacsak el nem akarjuk czipetni magunkat! Addig is menjünk ki a ligetbe s a czirkuszban töltsük el az időt. — Indítványozta Andor.

Az előadás alatt újabb tervet eszeltek ki.

Beállanak inkább valamelyik czirkuszba. Amerika egy az nagyon messze is van, más pedig, mennyivel fényesebb élete van egy műlovarnőnek vagy egy zsokkénak. Igen — Párisban fognak fellépni!

Andor most egy meglepő felfedezésre jutott. Csak egy korona maradt a zsebében.

— Ezzel bajos lesz Párisba menni — szólott busan.

— Aligha lesz elég, ugy-e Andor?

— Nem is gondoltam, hogy ilyen hamar elfogy 5 forint.

— Hogy megyünk tovább, Andor?

— Hisz szerencsére még el sem indultunk. Ott látom az egyik páholyban a németet, majd megpompolom Bizonyosan sikerülni fog, csak maradj addig itt!

— Kedves Margitka — szólott Andor miután belépett az említett páholyba — szeretnék mondani neked valamit.

— Mit akarsz?

— Csak négyszem közt mondhatom meg.

— Különös fiu! Nos hát gyere ki velem a foyerba.

— Margit, — két ember életéről van szó: Kérlek adjál azonnal 10 forintot.

— De mit fecsegsz te itt össze-vissza?

— Jó, hát elmondok mindent, te meg fogsz érteni bennünket! Erzsike a menyasszonyom s viszem Párisba.

— Te —?

— Igen — szökönk.

— S ezért kéred a tíz forintot?

— Igen, de ugy-e nem mondod el senkinek?

— Nem, nem. De kevés lesz Párisig az a pénz, várj odaadom a hintómat is, hogy ne menjetek gyalog.

— Milyen jó vagy te!

— Aztán megértette, hogy hova kell hajtani? — kérdezte az Andor néneje a kocsistól, mikor leértek a czirkusz bejáratához.

— Igenis, nagyságos asszony, Párisba! — válaszolt az értelmes magyar sunyi mósolylyal.

Erzsike meg Andor beültek a kocsiba.

Alig mentek félórát, megállt a kocsis és valaki felrántotta az ajtaját.

— A néni! — szólott meglepetve a két egymáshoz simuló gyerek.

— No, gyertek csak fel! — mondta a néni. — Az egész házat fellármáztuk miattatok.

Szóltalanul, remegve haladtak fel a lépcsőn.

— Hol jártatok?

— Meg akartunk szököni, kedves néni.

— S most meg meghalunk Andorral együtt — tette hozzá Erzsike.

— Meghalunk...!

— Hát ugy szeretitek egymást? — kérdezte a néni.

— Nagyon, nagyon...

— Hát legyetek egymásé, nem bánom, de...

— Mit mond, kedves néni?

— ...nem bánom, de várnatok kell még három évig, míg okosabbak lesztek.

— Édes jó néni! — rebegte a két fiatal teremtés.

— Most pedig...

— Igen, értem. Erzsike elfáradt a párisi ut után, hát visszavonulok, ne tartóztassanak tovább! Isten vele Erzsike! Biz, Isten kárba veszett fáradság, ha tartóztat, — s leszaladt a lépcsőn.

A lépcső aljánál elgondolkozik:

— Mégis igaza volt annak a kis lánynak. Csakugyan megbocsátott a néni, hogy megszóktunk s ránk adta áldását.

S az utcáról szórja a esőket a kivilágított ablak felé.

Jó éjszakát! Édes, édes kis menyasszonyom!

zében. Csend uralkodott a komor fenségű boltozatok alatt, csak bohóczjelmezének esengetyűi osilingletek alig hallhatóan. És összes pénzét a miséző pap reverendájába öntötte — hátha az áldozatért a esodatevő szent szűz meghallgatja imádságát.

— Hiszen nem tudsz imádkozni, szegény bohócz! — szólott hozzá a lelkész. — Kitől is tanultad volna?

— Senkitől válaszolt a bohócz, — de azért imádkozom.

És a főoltárhoz sietett, a hol a esodatevő szent kép függött.

A lelkész ijedten nézett utána. Ily imádságot még soha sem látott sem ő, sem ez a szent hajlék.

A bohócz művészetével imádkozott a szent kép előtt. Bemutatta legfurcsább és legkaoczagatottabb arcfintorításait és bukfeneczeit. Majd kigyómódra elesavarta a testét és békamódra szökdécselte körül a szent szobrokat. Végül leterdelt a legalsó lépcsőn és zokogva hajtotta homlokát a hideg márványra.

Egyszerre harangszó hallatszott. A gyertyák világosságát árasztottak körülötte s az orgona hatalmas akkordjai megreszkettették a félig elalélt ember szívét. Föltekint s úgy tetszik neki, mintha a szent kép dicsfényben ragyogó alakja kilépne a keretből és tündöklő faklyával az ő arcát érintené. És a bohócz soha nem érzett boldogságot érzett szívében.

Tulvilági örömmel kelt fel és két karját a diosó látvány felé terjesztette. És most, mintha láthatatlan erő emelnék fölfelé, a boldogság leirhatatlan kifejezésével lépdelt fel a lépcsőn és az oltár elé állott. Pár pillanatig állott itt, némán, ég felé emelt karokkal. Egyszerre megtántorodott, hanyat esett és legurult a lépcső aljára.

A pap ijedten rohant hozzá. Vége volt mindennek. A szegény bohócz meghalt. Ajka boldogan mosolygott; lelke az igazi csillagok közé távozott.

Színház és irodalom.

Muzslai bankó. Györkönyi Károly népszínműve, a „Muzslai bankó“ — mely telve van képtelenségekkel — tegnap este másodízben került színre. A bérlőkön kívül alig voltak néhányan, kik az előadást végig nézték. A darab sehogy sem tetszett, habár a szereplők minden lehetőt elkövettek a siker érdekében. Azt hisszük, a „Muzslai bankó“ is a „Bar-Kochba“ sorsára jutott — jó lesz délutáni előadásnak — vagy pedig a könyvtárban pihenheti ki végképen két napi fáradsalmait.

Irodalmi esemény. A magyar literatura hívei ezidőszert alig beszélnek másról, mint arról a hatalmas vállalatról, a mely a Légrady Testvérek kiadásában most indult meg. A 200 füzetre, vagyis tíz kötetre rugó irodalmi mű, a melynek első füzetét már szétküldték, Brehm Alfréd „Tierleben“ című korszakos nagy művének magyar kiadása. Ezt a művet, a mely Németországban kívül is óriási feltűnést keltett, a magyar kiadócéleg nem egyszerű fordításban adja a közönségnek. A magyaros átültetés eszközlői a tudomány mai színvonalához s a hazai viszonyokhoz alkalmazzák, a mi azt jelenti, hogy a most megindult magyar kiadás a Brehm-féle mű összes eddig megjelent kiadásoknál értékesebb lesz, mert az évek folyamata alatt az eredeti munka némely része elavult. Az újabb megfigyelésekkel s a hazai adatok felhasználásával bővített magyar Brehm olyan teljes mű lesz, amelyhez hasonló egy művelt nemzet nyelvén sem jelent meg. Ez a vállalat mind arányaira, mind eszközeire nézve a legnagyobb természettudományi mű, a mely magyar kiadásban napvilágot látott. Illusztrálja ezt nemcsak az, hogy tíz vaskos kötetből fog állani, de az is, hogy a rendkívüli becses szöveget 1800 művészi kép magyarítja, hogy 80 fe-

lete nyomatu műlap és 100 színes nyomatu műmelléklet járul hozzá. A mű címe: „Az állatok világa.“ Szerkesztője Méhely Lajos, a magyar tudományos akadémia és több külföldi tudományos társulat levelező tagja. Munkatársai Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és dr. Rätz István, akik a szakirodalom legkiválóbb művelői. Hogy „Az állatok világa“ mennyire fölkelte maga iránt a figyelmet s hogy azt mily értékesnek tartják, az is bizonyítja, hogy Wlassics Gyula és Darányi Ignác miniszterek a művet közzétételben ajánlották. A most megjelent első füzetben a majmokról van szó. A majomvilág rendkívül érdekes leírása kezdődik meg benne, oly élénken és oly színesen, hogy a laikusnak is gyönyörűségére szolgál. Ez az első füzet hű képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát „Az állatok világa“ a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A magyar Brehm kétféle kiadásban fog az olvasó közönség elé kerülni, u. m. bekötött és füzetes kiadásban. A bekötött kiadás első kötete 1901. január hó folyamán fog megjelenni. Ezentul minden további felév egy-egy újabb kötetet fog a könyvpiacra hozni s így öt év lefolyása alatt a 10 kötetből álló mű teljesen be lesz fejezve. Minden kötet 18 koronába fog kerülni, az egész 10 kötet ára tehát diszes félbörkötésben 180 korona. Az egész mű 200 füzetből fog állani, melyeknek ára 80 fillér lesz; a diszes bekötési tábla 3 koronáért lesz kapható. A bekötés háta finom chagrinbőrből készül, gazdag aranyozással; a bekötés táblája tartós vászonból való. Nagy súlyt vetnek az izlésre, szépségre és tartósságra. Az első füzetek már ez év október havában kerülnék a könyvpiacra és azontul havonta 2—4 füzet fog megjelenni, átlag egy-egy heti időközökben. A füzetes kiadás semmi esetre sem fog több mint 200 füzetre terjedni. Mutatványfüzetet és tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentesen küld.

HIREK.

— **A kolozsvári egyetemi ifjuság csatlakozása.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a debreczeni ifjuságnak a pesti klerikális és néppárti törekvések ellen irányuló mozgalmához teljes lelkesedéssel csatlakozott az eperjesi és sárospataki akadémiai ifjusága, míg a pozsonyi jogászok többsége, úgy látszik, egy malmon örül a pesti békebotokkal, mert egyszerűen napirendre tért a mi ifjuságunk lelkes és hazafias átirata felett. Teljesen ellensúlyozza most ezt a kolozsvári egyetemi polgárság állásfoglalása s fényes kárpótlást nyújt a pozsonyiak túlzó maguktartásáért. Kolozsvárról ugyanis a következő sürgöny érkezett tegnap éjjel a debreczeni ifjuság elnökségéhez:

„Lelkesült üdvözetünket küldjük nektek, testvérek! Léleekben veletek vagyunk. Hazafias öleléssel

A kolozsvári egyetemi ifjuság többsége.“

Ebből következtetvén, a kolozsvári egyetemi polgárság tegnap este tartott gyűlésén tárgyalta a debreczeni átiratot, s bár annak a Köpösdyéek egész országot behálózó táborából voltak ellenzői, mégis a józan többség a debreczeni eszméket tette magáévá. Ha ez tényleg így van, — mivel Kolozsvárt döntő szó illette, — akkor a pestiek tényleg megkapták a vidék komoly ifjuságától azt, a mit maguk kerestek maguknak: a tiltakozást és rosszalást.

— **Jogvédelem a gazdasági munkásoknak.** A gazdasági munkások panaszos ügyeinek megvizsgálása során igen gyakran

tapasztalni volt kénytelen a földművelésügyi miniszter, hogy a konkrét ügyben tett panasz alapos ugyan, de közigazgatási uton nem orvosolható, s hogy a panaszos igazát csak úgy lehet megvédelmezni, ha ez a peres vagy peren kívüli eljárás során jogi képviselője által járhatna el. Minthogy pedig a teljes vagyontalan ember jogi képviseletéről nem gondoskodhatik, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy bizonyos összeget arra fordít, hogy ily esetekben a kirendelendő ügyvédnek vagy tisztii ügyésznek biztosíthassa azoknak a kiadásoknak a megtérítését, melyek a munkás érdekében való utánjárásnál fölmérülnek.

— **Öngyilkosság a megyében.** Rohodi Lajos püspök-ladányi lakos — mint a megyei főorvosi hivatalnak jelentik — öngyilkosságot követett el. A beteges ember hozzátartozói távollétében felakasztotta magát s meghalt.

— **A kálvinizmus hanyatlásáról** tartott igen érdekes előadást a dunamelléki ref. egyházkerület egyházi értekezleti közgyűlésén Bernát István budapesti egyháztanácsos, a művelt lelkü közzagdasági író.

Küzdelem az ősök hitéért — ez volt címe az előadásnak, mely a kálvinista egyház roskadozásáról szólt. Bernát helyteleníteni azoknak véleményét, a kik e romlásért egyedül Rómát teszik felelőssé. Tehet-e arról Róma, hogy a református templomok üresek, tehet-e arról, hogy a földi javakban dus kálvinisták meghalnak, a nélkül, hogy egyházukra gondolnának? Ennek nem Róma az oka, hanem a hívek maguk, a kiket főképp anyagi czélok vezérlelnek és nem találják időt vallási meggyőződésük kifejezésére. Pedig a kálvinizmus hanyatlása nemcsak a vallásnak kérdése, hanem a nemzeti emelkedés is, mert nagy csapás a szabadságra és nemzeti emelkedésre nézve, a melynek a kálvinizmus mindenkör erős oszlopa volt. A hitélet buzóbb felkarolásával, a valláshoz való szorosabb ragaszkodással lehet e hanyatlást megállítani. Ezekre az erényekre lelkesíti az előadó hitsorsosait.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatói** elhatározták, hogy magyar ruhában fognak járni. A tanfolyam hallgatói már a jövő héten diszmagyarban fognak járni.

— **Összeégett asszony.** Szatmári Miklós vinczellér Szilasi Sárával együtt élt a balkányi földön vadházasságban. Pár nappal ezelőtt egy éjszaka, mikor nyugodtan pihent a két teremtsé, bűnös kéz rájuk gyújtotta a szegényes hajlékot. Álmukból riadtak fel a nagy világosságra, mikor már a szalmával fedett tető hatalmas lánggal égett. Vagyonukat, hogy megmentse az elpusztulástól, több izben behatoltak az égő kunyhóba, míg a Szilasi Sára könnyű ruhája lángra kapott. Mire sikerült eloltani az égő ruhát, Szilasi Sára hátán és két karján súlyos égési sebeket szenvedett. Pár napig a tanyán gondozták, míg tegnap aztán behozták a közkórházba. Az orvosok véleménye szerint egy hónap alatt felgyógyul.

— **Elhalasztott tárgyalás.** Az Orbán Lajos-féle ügy, mely tegnap került volna tárgyalás alá, a panaszos meg nem jelenése miatt elhalasztatott.

— **A jószívű sógor.** Csujka József h-nánási lakos nem valami jóérelmű férfi lehet, mert a vele egy fedél alatt lakó sógor-nőjét többször ingerelte harezra. A múlt év november 10-én ismét összeperlekedett vele, de már akkor nem elégedett meg a szóval, hanem megragadta az asszonyt és a szeméit ki akarta döfni az ujjával, majd egy nádbotot vett elő és úgy elverte, hogy huszonnégy napig tartó sérülést okozott neki. Csujka tegnap állt e tette miatt a törvényszék elé s miután a súlyos testi sértésben való bűnössége bizonyult, a törvényszék egy évi fogházra ítélte.

— **Bankjegyek kontingentálása.** A monarchia két államának pénzügyi kormányai és az Osztrák-Magyar Bank képviselői között az utóbbi napokban tanácskozások folytak, a melyeknek tárgya a huszszázad bankjegyek forgalmának kontingentálása volt. A két kormány módot nyújtott a Bank vezetésnek arra, hogy az említett kategóriájú bankjegyek forgalmát saját belátása szerint és a legközelebbi időre várható nagyobb bankjegyszükségletre való tekintettel akként szabályozza, hogy a fölmerülő igények az összes bankhelyeken kellő kielégítést leljenek s így eleje van véve annak, hogy a fizetési forgalom e bankjegyek tekintetében megszoruljon.

— **Hymen.** Farkas Géza helybeli máv. tisztviselő eljegyezte Axmann Gyula városi törvényhatósági állatorvos tanítóképezdét végzett kedves leányát, Irént. Gratulálunk.

— **Országos földmivelő-értekezlet.** A magyarországi földmivelőmunkások és kiscgazdák a karácsonyi ünnepek alatt, decz. 25-én, Hódmezővásárhelyen országos értekezletet tartanak. A napirend a következő: a 9-es bizottság jelentése a mozgalomról; földmivelő-programm; földmivelő-lap kiadása; földmivelő-kongresszus; kereskedés. Ezen országos értekezlet az első, melyet nem a fővárosban, hanem a vidéken tartanak meg.

— **A hivatalos óra.** A vasuti indóházban megjelenik Bugyi Nagy Mihály és azt kérdi az ott álló portástól:

— Ugyan mondja meg nekem, portás ur merre van itt a hivatalos óra?

A portás nagyot néz s elesodálkozik, hogy miféle hivatalos órát keres az atyafi, majd hirtelen észbe kap s rámutat a peronon kifüggesztett nagy ketyegő falórára:

— Ahun van la!

Bugyi uram erről is, tulról is müértőleg vizsgálja meg az órát, majd busan horgasztja le a fejét:

— Már megest rászédtek! — mondja.

— Rászédtek? S aztán mivel?

— No, mert hunczutságban vannak az urak! Kiirták az ujságokban, hogy ócsón lehet kapni a vasutnál tüzre való talpfákat s hogy a föltételek a hivatalos óra alatt megtekinthetők. Hát hogyan tekintsem meg a föltételeket, hisz maga is láthatja, tisztelt portás ur, hogy ez alatt a hivatalos óra alatt nincsenek kibiggyesztve a feltételek.

— **Öngyilkos fiatal asszony.** G y a r m a t h y Lajos n.-cserei lakos nemrég vette el feleségül Veres Máriát. Egy ideig boldogan éltek együtt, de csakhamar megváltozott a fiatal asszony helyzete. A férfi ivásnak adta magát s nem mult el nap czivakodás nélkül, sőt az utóbbi időkben a magáról megfeledkezett férj, aki már megunta a szegény asszonyt, tetteleg is bántalmazta. Tegnap délután egy ilyen családi viszály után a szobájába zárkózott a szerencsétlen teremtés és férje 9 milliméteres kaliberű revolveréből magára lött. A golyó a bal alsó bordák közt hatolt be. A golyót még eddig nem sikerült eltávolítani a testből s Röntgen sugarakkal fogják kikutatni. Sebesulyos, de nem veszélyes és az orvosok biznak felépülésében.

— **Nagyzelő számár.** A taligás számárát elkérték egyizben a színészek, hogy egy előadásnál szerepeljen, mint igazi számár.

Kevés idő mulva terhet visz a számár és sehogy sem akar mozgósítani.

A taligás csak biztatja szép szóval, de hogy ez nem használ, előveszi botja boldogabb végét s rányújt a számárra.

— Ne, te, ne! Tán biz azt hiszed, hogy most is a színházban játszol! — förmedt reá.

— **A kóbor cigányok megrendszabályozásának ügye** előreláthatólag már legközelebb a megoldás stádiumába jut. A belügyminiszteriumhoz legutóbb több törvényhatóság részéről érkezett panaszos jelentés, hogy a kóbor cigányok valóságos tatárjárást

rendeznek az Alföld rónáin. Nemesak hogy a közbiztonságot folyton veszélyeztetik, de épen a cigány had az, mely az országos állategészségügynek is folyton nagy veszedelemre van. A beérkezett jelentések szerint a sertésvészben elhullott és hatósági rendeltetűre elásott döggöket éjjel fölszedik és köteleken huzzák végig a sertéslegelőkön, miáltal a vész csirait terjesztik. A községekben kiűtött sertésvész alkalmával elhullott sertések husából hetekig lakmároznak, mint a döggelvényük. — Takonykóros gebéiket 5-6 vármegyén keresztül csatagoltatják, amíg felügyelet alá kerülnek. E szomorú jelenségek készitetik a belügyminiszteriumot arra, hogy a kóbor cigányok kényszertelepítési ügyét a legkormányabb fontolóra vegye. Erre nézve Bajcsy László, Nagylak város jegyzője, már régebben terjesztett elő teljesen kidolgozott tervezetet, mely az illetékes körök teljes helyesléssel találkozott. Mint a „Kel. Ért.” jelenti, e tárgyban a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásán felszólalás is lesz a pénzügyi bizottságban.

— **Nem akar tanuskodni.** A színházban történt.

Bank-bánt adták elő a színészek s ott volt a jóképű civis is az anyjakkal.

A derék polgár csak gyönyörködött egy ideig a hazafias érzület fellobbanásán, de mikor az összeütközés történik a színpadon, oda szól a feleségének:

— Menjünk haza, asszony!

— Már minek is mennénk? — kérdi rá a hűségese oldalborda.

— Minek, minek! Láthatod, hogy azok ott össze akarnak tülekedni! Hát én nem akarok látója lenni a veszekedésüknek, mert még majd tanuskodni kell miatta.

— **A leányok szabad liceuma.** Szép tervet ütött nyélbe a napokban az aradi Kölcsey-Egyesület. Deczember elején előadást nyit a művelt nők számára. Hetenkint bizonyos meghatározott órákban előadást tartanak, a melyek keretében a hazai és külföldi irodalom, a történelem, művészet és más tárgyak kerülnek sorra. Az előadásokat csupán nők, a leányok s azok női kísérői haligathatják. A liceum megnyitása decz. első napján lesz.

— **Az ondódi rablógyilkos Debreczenben.** Tegnap az esti vonattal szállították át Miskolcra erős fedezet mellett az ott elfogott ondódi rablógyilkost. Az ügyészség börtönébe szállították. A rendőrség a vizsgálatot legnagyobb részt már befejezte, úgy, hogy a vizsgálóbírósnak kevés teendője marad, s így remélhető, hogy a legközelebbi esküdszéknek egyik érdekesebb tárgyalása ez lesz.

x **Pezsgő fröccs.** Az EMKE-kávéház tulajdonosa tisztelettel jelenti, hogy nagyrabecsült vendégeinek óhajására a mai naptól kezdve **pezsgő fröccsöt** (Törley giesshüblivel) poharanként is kiszolgál. A színházba járó intelligencia kényelmére pedig **hideg felvágott** különlegességeket, nemesített fajú **csememegeszőlőt** és a legkiválóbb minőségű **kávéházi italokat** mindig készletben tart. Fényes helyiségében városunk legjobb zenekara felváltva hetenként **négyszer** hangversenyez.

— **Kun László esonkatornya.** Bihar megyében Körösszeg-Apáti község határában van egy regényes rom, melyet a nép esonkatornyának hív. E esonkatorny tövében ölték meg 1295-ben IV. (Kun) László királyt. A körösszeg-apátiak derék jegyzője, Tokay Elek most beadványt terjesztett a biharmegyei régészeti és muzeum társasághoz azzal a kéréssel, hogy a nevezetes történelmi helyet emléktáblával jelölje meg. Egyben a esonkatorny belsejében egy néprajzi muzeumot is tervez. A társaság az eszmét magáévé tette.

— **Kamarai közlemények.** A m. kir. államvasutak igazgatósága talpfa telítési telepei részére 5800 mm. sósavat, 1400 mm.

horgany hulladékot és 500,000 db. horganyzott talpfajelzöszöget szükségel. Pályázati határidő: 1900. év október 30.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a hivatalnoki egyenruhák szállítására f. év október 31-ki lejáratával nyilvános pályázatot hirdet.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 500 db. reszelőkefét és 650 db. kocsiárnyékszék tisztítására való korong kefét szándékozik beszerezni. Ajánlatok f. hó 31-ig beadandók.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége a pályafentartási faanyag biztosítása tekintetéből f. hó 31-ki lejáratával nyilvános pályázatot hirdet. A feltételek, méretjegyzetek kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1901. évre szükséges pályafentartási fák szállításának biztosítására f. év november 3-iki lejáratával nyilvános árlejtést tart.

A m. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága 3400 db. különféle méretű bronzij avagy pamutiszij és 600 db. vízmentes takaróponyva szállítására f. év november 8-iki lejáratával nyilvános árlejtést tart.

x **Messmer thea** utólérhetetlen jeleségű keverék. Próbacsomagok 1'—, 1'25, 1'60 és 2 koronáért kaphatók Debreczenben, Csanak Józsefnél.

x **A prágai házikenőcs** orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladós sebeknél és daganatoknál, mint fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyuladás ellenes, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredménynyel alkalmaztatott, miért is már mindenütt, mint kitűnő házi szert tartják. Ezt Fragner A. gyógyszerész Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható.

Alakuló ülés.

Debreczen, október 22.

Az iparos segédek továbbképző-, és szakrajtanfolyamának felügyelő bizottsága október hó 20-án, szombaton délután tartotta meg alakuló ülését. Ez ülésen elnökölt először lovag Dobiecki Sándor, a Magyar Államvasutak debreczeni üzletvezetője, kit a városból elköltözött Rösler Richárd mérnök helyébe a vallás és közoktatásügyi miniszterium f. óvi 58441. sz. a. kelt rendelettel nevezett ki a felügyelő bizottság elnökének.

A bizottság igaz örömmel és lelkesedéssel fogadta az új elnök beköszöntőjét, melyből azon reményt merítette, hogy vezetése alatt a tanfolyam nemesak állandóvá lesz, hanem tovább is fejlődik és szervezésében évről-évre erősödni fog.

A felügyelő bizottság ezen ülésen állapította meg a tanfolyam 1900-1901. évi költségvetését s elhatározta, hogy a tanfolyamban résztvevőket, ha kellő számban jelentkeznek, ismét két csoportba osztja. Az egyik csoportban az építőiparosok (kőművesek, ácsok és asztalosok) a másik csoportban pedig a fémiparosok (a gép-, mü és építő lakatosok, kovácsok stb.), kapnak oktatást a magok iparágához tartozó rajzok készítésére s az ipari életben szükséges általános és szakszerű ismeretekből.

A rajzoktatás, mint eddig, úgy ezentul vasárnapon délelőtt 8 órától 12-ig, a többi ismeretek tanítása pedig köznapokon az esti órákban lesz az állami főreáliskola épületében. A tanfolyam ingyenes és megnyitása november 4-én, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a főreáliskola első emeleti rajztermében. Jelentkezni lehet vasárnapon délelőtt 9 órától 12-ig, köznapokon pedig déli 12 órakor, vagy az esti órákban a főreáliskola igazgatóságánál. Nagyon kívánatos, hogy a résztvenni szándékozó legkésőbb november 2-ig beiratkozzanak, hogy a tanfolyamot november 4-én pontosan megnyitni, s a tanítást, melyhez a rendelkezésünkre álló téli idő ugyanis nagyon rövid, a megnyitás után azonnal megkezdeni és akadálytalanul folytatni lehessen.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium, Debreczen sz. kir. város, valamint a debreczeni kereskedelmi és iparkamara is, mindenkor készségesen támogatják pénzsegélyvel a tanfolyamot, s most a fiatal iparos nemzedéken a sor megmutatni, hogy nemcsak panaszkodni, hanem tanulni és cselekedni is tud, ha alkalma van rá.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, október 23. A pénzügyi bizottság mai ülésében a kereskedelmi tárczát tárgyalta. Az ülésen Gyurkovics felvette a kérdést, hogy nem kellene-e ketté osztani a kereskedelmi és vasuti tárczát. Neményi és Matlekovics abszurdumnak mondják ezt. Az ülés még folyik.

Botrány az egyetemen.

Budapest, okt. 23. Timon Ákos dr. egyetemi tanár tegnap elfoglalta katedráját. Mikor a terembe lépett, az egybegyűlt ifjuság éktelen lármával fogadta:

— Hogy töltötte a mézesheketeket?

— Mit csinál az asszony?

— Hogy mulattak Rómában?

— hangzott feléje a kiáltás.

Timon Ákos eltávozott a teremből s bejelentette az esetet a rektorának, ki azonnal vizsgálatot rendelt el.

Az egyetem vendége.

Budapest, okt. 23. A japáni államtanács elnöke két miniszteri tanácsossal látogatást tett az egyetemi körben, hol nagy lelkesedéssel fogadták. Kossuth arcképe előtt az ifjuság elénekelte nekik a Kossuthnótát, melyet a vendégek gyönyörködve hallgattak.

KÖZGAZDASÁG.

Ujabb tapasztalatok a sörárpa termelésénél.

Ezen tárgyról dr. Maereker tanár az „Institut of Brewin”-ben Londonban a következő előadást tartotta:

Németországban azon czélból végzett kísérletek, hogy homokos, valamint tulkötött nehéz anyagon jó sörárpa termelhesse, mindezt nem vezettek kedvező eredményhez.

A kísérletre használt Chevalice-árpa sovány és sok proteint tartalmazó, vastag héjú és üveges szemű, míg a Hanna árpa könnyebb talajokon nagyon jónak bizonyult. Tenyésztése rövidebb, mint a Chevalier árpáé, szalmája rövidebb, miért is igénye csekélyebb a talaj nedvességével szemben. A homoktalaj már természetűl fogva szárazabb és azért nem diszlik rajta a Chevalier árpa, mely ott a kellő nedvesség hiányában kényszer-éretté lesz.

A Hanna árpa a kísérlet első évében 1896-ban 5—6 nappal, 1897-ben és 1898-ban 10 nappal korábban érett, mint a Chevalier árpa. Ezen években kétszer volt nagy szárazság, mit a Chevalier árpa nagyon megsínyelt, míg a Hanna árpa meg sem érezte. Könnyű talajon a Hanna árpa megfelelő trágyázásnál hektáronként 30—40 q. jóminőségű szemű termelt, jóval többet, mint a hasonló minőségű viszonyok között termesztett Chevalier árpa. A Hanna árpa azonban nemcsak homok, hanem vályog talajon is folyton terjed, mert ott is gyakran nagyobb terméseket ad, mint a Chevalier árpa, de a szem minőségét tekintve, a Hanna

árpa az utóbbi mögött marad, magja kisebb és a szem alakja kevésbé szabályos, mint a Chevalier árpánál. Színe sem annyira megfelelő, de másrészt a Hanna árpa lisztesebb. A színre nem tekintenek most már annyira, mint azelőtt és már nem tartják döntő tényezőnek az árpa értékének megítélésénél. Mindenesetre vannak árpafélék, mint a Hanna árpa is, melyek dacára idegen külsejűeknek, belső jó tulajdonságaik miatt nagyon értékesek. A Hanna árpát lisztessége és egyenletes csirázása miatt igen nagyra becsülik.

A Hanna árpa tehát nagyon megfelelő minőségű könnyű talajokon s így csak oly minőséget volna még kívánatos találni, mely kötött és nitrogénus talajon jobb eredményt adna, mint a Chevalier árpa.

A különféle árpákkal végzett kísérletek eredményei szerint a Goldthorpe árpa, melyet a berlini árpakiállításán ismételtén kiűntettek, kötött talajon és oly szelid vályogon, mely erős trágyázások által annyira túlzott, hogy Chevalier árpát nem lehetett volna rajta termelni, kielégítő terméseket szolgáltatott.

Ezen kísérletek eredményei szerint a Chevalier és Hanna árpa kevésbé képes ellenállni a tápanyagban, főleg pedig nitrogénben gazdag talaj minőségrontó befolyásának, holott a Goldthorpe árpánál a trágyázás a szem minőségét tekintve, alig befolyásolta. Ezen árpaminőségnek szalmája erős és nem dül meg, még oly viszonyok közt sem, mikor a Chevalier és Hanna árpánál az egész termés tönkre menne.

A végzett kísérletek eredményét a következőkben foglaljuk össze:

1. A tulajdonképeni sörárpa talajra legjobb a Chevalier árpa, inkább termelhetni, mivel amannál előbb megéri.

2. Könnyebb talajra kevésbé jó a Chevalier árpa, oda inkább a Hanna árpa való.

3. Kötött és kövér talajon a Goldthorpe árpa (imperial) az egyedüli, mely sikerrel termelhető.

Az árpa aratás oly későn végzendő, a mely későn az csak lehetséges, hogy a szem tökéletessé fejlődhesse, tehát holtérésben kell azt aratni. Ez elméletben lehetséges, ott azonban, a hol nagy területeken művelik, nem vihető keresztül, mert itt az egész termést nem lehet egyszerre betakarítani. Ha pedig a túlérett árpát kint hagyjuk, a legcsekélyebb szél is kiveri kalászából a szemet.

A Goldthorpe árpának nagy hibája, hogy az érett kalászból hamar kihull a szem és a kalász orsója is könnyen törik. Ezért szükséges, hogy az árpánál legalább egy részét előbb betakarítsa a gazda, mint ez kívánatos volna. Aratás után nagyon czélzerű az árpát úgy összetakarítani, hogy öt kévét egymásnak támasztva felállítanak és négyet ezekre fektetve, az egészet esernyőhöz hasonlóan egy olyan kővel fődik be, mely nem a derekán, hanem az alsó részén van megkötve. Ilyen módon többszöri esőzés dacára négy hétig is kint maradhat az árpa a nélkül, hogy a szem az esőzéstől szenvedne, kicsiráznék vagy megsárgulna.

A cséplőgép kosarát nem szabad nagyon összeszorítani, mert sok szemet összetör, megrepszti. Ily repedt héjú árpaszem a malátaszérűn a penész és egyéb ártalmas organizmusoknak tanyáját képezi. Hasonlóképen elítélendő az erős toklászlás is, mely szintén csökkenti az árpa értékét.

Az árpa trágyázására vonatkozólag végzett trágyázási kísérletek eredményei az alábbiakban foglalhatók össze:

A Goldthorpe árpára, mely a trágyázás iránt nem fogékony, a káli trágyáknak is csekély hatásuk volt. A Hanna árpánál már több hatás mutatkozott, de ezen hatás még bizonyos határok között mozog, a Chevalier árpára azonban a kálitrágyának ugy minőség, mint mennyiség tekintetében nagy hatása volt. 400—500 kg. kaint vagy szilirnit elég ahhoz, hogy a termést a lehetőségig fokozza.

A kainthoz hasonló eredményt ad, az újabb forgalomba hozott 40%-os kálitrágya

is, mely utóbbinak amazok fölött azon előnye van, hogy a talaj fizikai állapotát kevésbé rontja, mint a kaint vagy egyéb kevésbé koncentrált nyers kálisó. A kálitrágyázás következtében a mag fehérjében szegényebb és keményítő dúsabbá lesz. E tápanyagok a szénhidrátok képzésénél fontos szerepet játszik az áthasonlítás alkalomával s így a kálitrágyázással a növényben keményítő képződő anyag szaporodásáról gondoskodunk. Maerker szerint a kálitrágyázás az árpa fehérje tartalmát csökkenti, a keményítő ezzel összefüggésben az extrakt-tartalmát növeli. A nitrogéntrágyákkal végzett kísérletek eredményei azt mutatták, hogy azon árpa, mely chilisalétrommal trágyázott, aránytalanul több fehérjét tartalmazott, mint az, mely lassan ható nitrogéntrágyákkal, milyennek pl. az ammoniaksók trágyázottak. A chilisalétrom adott ugyan minden esetben terméstöbbletet, de a minőségét mindig rontotta ennek arányában. Az ammonium szulfát ellenben, a nélkül, hogy minőségét rontotta volna, tetemes terméstöbbletet szolgáltatott, azért Maerker a chilisalétrom helyett árpa alá az ammoniumsókat ajánlja a nitrogéntrágyázásra.

Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzővel.

Debreczen, okt. 23.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza uj. veres minőség	77	6.65 — 6.80
"	78	6.80 — 6.90
"	79	6.85 — 7.00
"	80	6.95 — 7.80
Buza sárga minőség	78	6.75 — 6.85
"	79	6.80 — 6.95
"	80	6.90 — 7.00
Rozs uj	74/75	6.30 — 6.40
"	75/74	6.35 — 6.45
Árpa		5.35 — 5.45
(jobb)		5.75 — 5.95
Zab		5.30 — 5.50
Tengeri		6.50 — 6.60

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Ötnapos csónakázás a tengeren.** A Prunera nevű bárkán, mely július 30-án szénrakományjal indult utnak Londonból, tűz támadt, a hajó elmerült és személyzetéből öt matróz egy kis csónakra menekült, mely Szent Ilona szigetére nemrég érkezett meg. A megmenekültek egyike, egy dán matróz, ki már otthon van Kopenhágában, elmondta egy dán újságírónak azokat az iszonyu szenvedéseket, melyeket a hajótörtek az Atlanti oceánon vergődő kis csónakjukban öt napon át kiállottak. Minden összeesküdt ellenük, hogy sorsuk minél elviselhetetlenebb legyen. Élelmiszereik elfogytak, éhség és szomjúság rettenetes kínokat okozott nekik, úgy hogy hárman közülök végre kétségbeesésükben a tengerbe ugrottak. Csak a dán matróz és még egy társa jutott el félholtra csigázva Szent-Ilona szigetére, hol szenvedéseik véget értek.

* **Helyreigazítás.** Nagyban folyik a vizsgálat a falusi iskolában, jelen van a földesúr: Schwarzenberg herceg is.

— Ki találta fel a puskaport, Dani?

Dani erősen hallgat. Sugják neki jobról-balról Schwarz. . . Schwarz s Dani nagy diadallal rávágja: *Schwarzenberg herceg.* — Az általános nevetés után a tanító így teszi jóvá a fiu tévedését:

— Hát tudod, fiacskám! Schwarzenberg herceg okos ember ugyan, de azért a puskaport mégsem találta fel!

* **Kirabolt lóvasuti kocsi.** Párisban megtörtént az a hálatlan eset, hogy egy lóvasuti kocsi este 10 órakor a város közepén, hol akkor még elég élénk volt a forgalom, kiraboltak. Egy kis lóvasuti kocsi, melyet egy ló húzott, a Garibaldi-boulevardon hirtelen tizenöt furkósbotokkal felfegyverezett egyen pattant fel, kik a kocsist és konduktort addig üttették, míg eszméletlenül rogytak le s azután mit sem törődve a kocsiiban levő női utasok kiabálásával, a kocsi pénztárát, melyben meglehetősen összeg volt, kifosztották. Mire a rendőrség odaérkezett, már csak a banda egyik tagját, a huszvést

Louis Damoulint foghatta el, ki beismeri a tettet, de czinkostársait megnevezni nem skarja.

* A tűzériskolából. — Mondja meg nekem önkéntes: miért ül az ágyutaligán három tűzér? — kérdi a hadnagy a vizsgázó önkéntest.

— Mert egy ember nem bírná ki azt a rémitő döcögést, a mit az istentelen ágyutaliga végbevisz! — volt a helytelen ugyan, de találó válasz.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2. kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

122.

Hallá ezt Maya és arcra borult a pyramis tetején, hogy ne kelljen kezének munkáját látnia és a sennor pedig, mintha megbüvöltek volna, nem tudtuk szemünket a pusztulásnak eme képéről levenni.

Az áradat elérte a templomudvar körül ácsorgó pár ezer embert és... mielőtt tizig számíthattam volna, a Sziv Városa lakossága nem létezett többé! Még a vaskosabban épített házak ellenállottak egy darabig, de végre is egyik a másik után eltűnt a hullámsirban, a nélkül, hogy összerokadásának zaját hallottuk volna, mert ekkorra már a hullámok zugása előtt minden zajt.

Mielőtt még a nap teljesen felbukkant volna, a pusztulás bevégeződött s a gyönyörű városból, a Világ Szivéből nem maradt meg s nem látszott ki egyéb a fák tetejénél és a templomok csucsánál, a többi eltűnt a vizek fenekén.

Az arany város megszűnt létezni. Eltűnt s benne eltűntek halomra hordott kincsei, kulturája és ősi hite s a mit — létezését — eddig csak mythosnak tartott a világ, az most csakugyan mithosszá vált.

Egyetlen rövid óra elég volt hozzá, hogy teljesen semmivé tegye századok munkájának gyümölcsét s véle az indián fajnak utolsó pislogó maradványát. Idejük kétségkívül betelt s a felettünk trónoló Erő határozta el vesztüket s mégis pusztulásuk oly hirtelen jött és oly rettentő volt!

Elgondolkoztam rajta, vajjon a nagy városnak és pyramisainak építői, ha művüknek sorsát előre láthatták, vagy csak sejtették volna is, ugy ecelekesznek-e vala, mint a hogy ecelekedtek? Vajjon akkor is oda teszik-e az oltárra az oly mesteri gépezettel összekötött szimbolumot, csak azért, hogy egy örülésig kétségbeesett asszony leszakítsa onnan s egy rándítással oltárt, templomot, várost és minden benne lakókat a víz alá temessen?

Azért tették ezt, hogy megvédelmezzék otthonukat és tűzhelyük isteneit az ellenség ellen, s hogy, ha ugy hozná a szükség, szolgátság helyett inkább a halált választassák, de nem gondoltak arra — még csak meg sem álmodták — hogy ez az ellenség saját fajtájukból való lehessen s hogy vérukból való vér zudítson pusztulást erős várúknak, a büszke városnak, a Világ Szivének fejére.

Lassanként a víz elérte természetes szintjét s nem emelkedett tovább. Csobogó hullámai oda-oda ütöttek egy-egy törmelék, egy-egy holttestet a piramis oldalához, a légből már keringeni kezdtek a tetemre éhes keselyűk és ennyi volt az egész.

Egyszerre csak Maya felegyenesedett s meglátva a pusztulást, összekulesolá kezét feje felett s keserves jajgatásba tört:

— Ime, az én művem! Az én legnagyobb bűnöm! Oh atyám! az álom, melyet rám küldtél, hogy megzavarja nyugalmamat, rettentő volt, de közel se járt a valósághoz.

Oh atyám! halottaiban fekszik a nép, melyet meg akartál menteni, elveszett a város, melyet annyira szeretted és én voltam az, ki lerombolám. Oh atyám! atyám! nagyon elért engem a te átkod!

Hirtelen nevetni kezdett s a sennorhoz fordult:

— Hol van a gyermek, férjem?

A sennor nem válaszolt rá, az asszony azonban ezt észre sem vette, hanem összefonta karjait, mintha csecsemőt hordozna kebelén s suttogó hangon kérdezgette tőlünk:

— Nézzétek, ugy-e, hogy szép gyerekek? Nem vagyok-e boldog, hogy anyja lehetek ilyen egy gyerekeknek?

Oda tekintettem, de oly szivrepesztő volt elnézni, hogyan babusgatja képzelt kisdédét, hogy kénytelen voltam elfordulni, hogy elrejtsem könyveimet.

Tisztában voltam, mi történt vele. Fáradtság, bánat és lelki-furdalás megbontották agyát, — megőrült.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 26.

Bérlet 20-ik szám „B”

Holnap, szerdán, október 24-én:

Nebántsvirág.

Operette 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Flavigny	Perényi M.	Fernand	Környey B.
Chateau-Gibon	Ifj. Szatmáry	Gusztáv	Póchy L.
Fejedelmassz.	Szigeti L.	Corina	K. Gálya P.
Celestin	Sziklay M.	Loriot	Makray D.

Holnapután, csütörtökön, október 25-én:

Baba.

Operette 4 felvonásban.

Színházi műsor.

Péntek, okt. 26. „A” bérlet Figaro lakodalmá.

Szombat, okt. 27. „B” bérlet Kaméliás hölgy.

Vasárnap délután Csillag fia, este Csikós.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- KERESKEDESBEN

KOSSUTH-UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Videkről beküldetők az apró hirdetések postautalványjal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Veszek ócska vasat
és mindenféle fémeket.
Klein Jakab, Piacz-utca 26. sz.

Eladó
egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

Pincze,
mely üveges borok beaktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznai kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Régi könyvek
magyar, latin, német (tudományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában — Karabélyos Zoltánnal.

NYILT-TÉR.

Kardos László

Kossuth-utczán

tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget

őszi és téli ujdonságai

megtekintésére.

Szép ujdonságok a többek között a női fehérneműek, valódi Jaeger áru, mely a mosásban nem ugrik össze flanellek női ruhára, divatos ajour zsebkendők, színes és fehér asztalterítékek, szőnyegek, brassói pokróczok, fehér és színes ablak-függönyök, Storok, drapériák, butorszövetek, ágy- és asztalterítők, szőr- és selyempaplanok, harisnyák egyszerű és divatos mintákkal, fehér-, szőr- és selyemszoknyák, vásznak és kész kelengyék stb.

Kifogástalan áru és határozott ár.

A tisztviselőkar szabályszerű kedvezményben részesül.

Nagy belföldi élet-, kiházasítási és baleset biztosító társaság

Hajdumegye részére

főügynökséget

szándékozik létesíteni Debreczen székhellyel. Előkelő megjelenésű és agilis urak nem a szakmából valók is kéretnek, hogy kimerítő ajánlataikat az eddigi tevékenységi kör megjelölése mellett „A munka jutalmaz 7992” jelige alatt

Haasenstein és Vogler

hirdetési irodájába,

Budapest, Dorottya-utca 9. intézendők.

Lám Sándor

üveg-, porcellán-, lámpa- és petroleum nagy raktára.

DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánl valódi amerikai, finom

Csillár-(Császár-olaj)

és

Szalon-petroleumot

házhöz szállítva, 5 és 10 literes kannákban, melynek jó minőségét eléggé bizonyítja az, hogy 8 év óta a t. fogyasztó közönség teljes megelégedését mindig kiérdemelte és mai nap is a legnagyobb kellendőségnek örvend.

Szíves megrendelést várva

tisztelettel

Lám Sándor.

KÖNYVKÖTÉSZEZET. * PAPIRKERESKEDÉS.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánljuk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészi kivitelű diszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címlek, csomagjegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámlapok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — a legrövidebb idő alatt készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi iverk, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződéses kötelezvények, váltók, biztosítási okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, szinlapok, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatú finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan felszerelt könyvkötészet és diszmű-intézet, elvállalja gyors, olcsó és izléses elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Diszes táncrendek

Emlékkönyvek,
Albumok,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek megfelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz- és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá dusan felszerelt papírgyári raktárunkat, mindennemű irodalmi, csomagoló-, levélpapírok beszerzésére, továbbá iskolai írkák és füzetek, tollak, tollszárak, teljes irodalmi és iskolai berendezésekre.

A Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal hirdetések feltűnő és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállítva mindamellert más kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.